

Tilburg University

Meesters in geschiedvervalsing

Frissen, P.H.A.

Published in:
Binnenlands bestuur

Publication date:
2011

Document Version
Publisher's PDF, also known as Version of record

[Link to publication in Tilburg University Research Portal](#)

Citation for published version (APA):
Frissen, P. H. A. (2011). Meesters in geschiedvervalsing. *Binnenlands bestuur*, 17.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

MEESTERS IN GESCHIEDVERVALSING

In de feestdagen die nu naderen - als zuiderling prefereer ik uiteraard Sinterklaas - zien we veel van onze geschiedenis en volksaard terug. Niet voor niets vallen ze in de 'donkere dagen': daaraan herkennen we onze herkomst uit drassig land en zompig moeras. Iets van dit tranendal prangt nog immer het gemoed van de stam die zich Hollanders noemt. Het feest van Sinterklaas is dan weer een ironische kanttekening bij een al te eenduidige interpretatie van wat ons historisch bindt.

Dat de Goedheiligman een bisschop is vormt al een forse breuk met het beeld van Nederland als land van Calvijn. Dat hij zich laat vergezellen door zwartepieten lijkt een referentie aan ons koloniale verleden, even wrang als fraai afgebeeld op een koninklijk rijtuig. Maar zwartepiet is geen Surinamer of Antiliaan. In de middeleeuwen was hij een duivel; sinds de negentiende eeuw een Moor. Moren waren de islamitische burgers van Spanje, voornamelijk Berbers en Arabieren. Sinterklaas komt immers uit Spanje, zo leert ons de traditie. Dat is ook weer een historisch verdichtsel, omdat de heilige Nicolaas een Turkse bisschop was. Een katholiek uit Turkije met zwarte knechten van Marokkaanse afkomst - multicultureel verwarrender kan ik het niet verzonnen krijgen.

In het volle besef van deze historische ironie las ik in *de Volkskrant* een opinieartikel van Geert Wilders en zijn buitenlandwoordvoerder Wim Kortenoeven. In een vlammend betoog - vaste prik bij de PVV'ers - roepen ze de Nederlandse regering op het staatsbezoek van de Turkse president Gül niet door te laten gaan. Dat is gepland om te vieren dat '400 jaar geleden Nederland en het Turks-Ottomaanse sultanaat betrekkingen aangingen', zo stellen de PVV'ers met groot gevoel voor historische continuïteit vast. In een moeite door noemen ze premier Erdogan '*would-be-sultan*'. Hij heeft als belangrijkste doel Europa te islamiseren. Wie Turkije bij de Unie wil halen is in de ogen van de PVV natuurlijk een 'nuttige idioot'.

Dezelfde term hanteerde Lenin ooit voor *fellow travelers* met gebroken geweertje die met hem sympathiseerden. Historisch zijn de twee PVV'ers bijzonder op dreef. Met veel pathos verwijzen ze naar de vier minaretten (uiteraard 'torenhoog') die de Hagia Sophia in Constantinopel

(u leest het goed) ontsieren. Wat nu moskee is was ooit 'moederkerk van het oosterse christendom'. Dat doet me denken aan wat mij regelmatig overkomt. Als ik weer eens een lezing moet geven in een kerk die vanwege geloofsafval multifunctioneel qua bestemming is geworden, informeer ik altijd even uit welk jaar deze is. Als dan het antwoord voor 1566 te situeren is, verheug ik me extra. Zeker boven de rivieren kan ik mijn lezing dan beginnen met een compliment voor de grote schoonheid van het gebouw, waarna ik al snel kond doe van een gevoel van groot gemis. Wanden en pilaren, ooit rijk met beelden van heiligen getooid, zijn zo kaal. Via de Beeldenstorm is de link naar de Boeddhabeelden opblazende Taliban in Afghanistan dan snel gelegd. Steevast komt in de pauze een bevindelijk gereformeerde bezwaar tegen deze vergelijking aantekenen. Mijn repliek dat in het licht van de eeuwigheid die paar eeuwen snel verdampen vermag zelden te overtuigen en al evenmin kan mijn genereuze aanbod dat de Moederkerk de kerk graag terugneemt bekoren.

Wilders' historische besef schiet ernstig tekort

Wilders moet dit herkennen. Wij delen een Limburgse en dus katholieke afkomst.

Even ironisch, maar veel pijnlijker schiet Wilders' historisch besef tekort als hij de Europese waardengemeenschap in 'joodse, christelijke en humanistische tradities' laat wortelen. Laat de pogrom nu bij uitstek een christelijke uitvinding zijn. Hitler kon niet voor niets zonder veel moeite aansluiten bij eeuwen van antisemitisme uit die hoek. En juist het humanisme dat zich steeds tegen de dominantie van de religie heeft gekeerd mondde uit in de guillotine van de Franse Revolutie.

Van de geschiedenis valt kennelijk niet zoveel te leren, behalve dan dat politici meesters zijn in geschiedvervalsing.

Paul Frissen is decaan en bestuursvoorzitter van de Nederlandse School voor Openbaar Bestuur, hoogleraar bestuurskunde aan de Universiteit van Tilburg en lid van de Raad voor Maatschappelijke Ontwikkeling.